

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-PHÁP	NGOẠI- QUỐC
Một năm: 1,00	1,50
Sáu tháng: 0,50	0,75
Ba tháng: 0,25	0,37

Mua báo phải trả tiền trước.
Thưa và mua báo phải cho H. H. H. H.
ĐỒNG-PHÁP - AI ĐANG QUẢNG CÁO
vào đây xin đừng ngại trước.

TIENG-DAN

Chia sẻ với bạn bè
H. H. H. H.

LA VOIX DU PEUPLE

Chia sẻ với bạn bè
H. H. H. H.

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

Chia sẻ với bạn bè
H. H. H. H.

Người trong xã hội
ai cũng có phần trách
nhiệm trong cuộc
tiên-hóa. mà trong
xã hội trách-nhiệm
của hàng hậu tri hậu
đắc ta to lớn nhất.

AI LÀ NGƯỜI CÓ TRÁCH NHIỆM TO TRONG CUỘC TIÊN-HÓA

Ông Tôn-văn có nói rằng: "Cái cuộc văn minh tiên-hóa trên cõi đời, là do ba hạng người hợp sức mà làm thành: một là hạng tiên tri tiên dắc, hai là hạng hậu tri hậu dắc, ba là hạng vô tri vô dắc. Hạng thứ nhất là người phát minh sáng tạo, hạng thứ nhì là người cổ xúy tán thành, hạng thứ ba là người thực hành". Vậy ta lấy lời nói ấy mà xét qua công cuộc các nước tiên tiến thì bất kỳ dân tộc nào, thời đại nào, con đường tiến tới, không phải một mai một chiều mà tạo ra được, cũng không phải một tay một chân mà làm nổi, mà toàn là do ba hạng người nói trên chung công hợp sức, kẻ xó người dầy mà lần lần tiến lên. Dân quyền nước Pháp, nói về bậc tiên tri tiên dắc, chỉ ông Lu-soa cùng ông Mạnh-dức-tư-cư mà sau nhờ có bọn hậu tiến cổ xúy thực hành mới thành cuộc cải cách. Nếu không có bọn phụ họa tán thành thì học-thuyết của ông Lu, ông Mạnh, chủ nghĩa của ông Cát-diễn-Tùng-âm, hoặc giả đến ngày nay còn nằm trong lý tưởng, mà nước Pháp nước Nhật không có cơ-cuộc ngày nay, cũng chưa biết chừng. Xem thế thì rõ ba hạng người nói trên, đều có trách nhiệm trong cuộc tiên hóa mà không sao thiếu được.

Song xét ra cho kỹ thì hạng người thứ nhì (hậu tri hậu dắc) là có thể lực to tác và lại là cái cơ quan cốt yếu nhất. Sao thế? Về hạng tiên tri tiên dắc, tuy rằng muốn ngăn người mới có một, bao nhiêu đời mới xuất hiện, vẫn ít có thật, song chân lý là vật chung trong vũ trụ, nên đã có người xướng minh ra từ đầu ở xứ nào đời nào, ta cũng nhận làm thầy ta được. Ông Ty-lân-Tắc (Spencer) là người Anh mà cái thuyết "vật cạnh thiên trạch", đi khắp trong hoàn cầu. Ông Ca-bách-ô (Copernic) là người Đức mà cái thuyết "địa-dộng" thông hành cả trong thế-giới. Miễn là ta biết nhận cho là lẽ phải mà phát triển lưu hành thì tiên tri tiên dắc của người cũng như của ta. Người xưa nói rằng: "thầy ở trên trời giảng", chính là thế.

Còn hạng vô tri vô dắc thì đầu óc nào cũng không thiếu, nghĩa là họ nói giống nhau về một vấn đề, còn đang chán trên

mặt đất, thì tất có hạng người ấy. Hạng người ấy thì chỉ có nhiều tay vô nên bộp, theo gió phất cờ, nhầm mất công tròn mà làm theo. Người xưa có nói: "Phẩm dân thường không làm chuyện khởi đầu được, nhưng có thể theo mà làm nên được", chính là vì thế.

Duy có hạng thứ nhì là hạng hậu tri hậu dắc thì cần nhất, vì hạng này một mặt thì có đủ trí thức mà phát dương truyền bá những điều chân lý của bậc tiên tri tiên dắc, cho một ngày một mở rộng sáng suốt để phá tan những đám mây mù che đậy trong trí khôn của loài người, một mặt thì có đủ thể lực để chỉ đường dẫn lối cho bọn vô tri vô dắc mà dắc lên đường chân chính. Bởi thế nên dân-tộc nào mà hạng hậu tri hậu dắc đó chiếm được phần đông và có lòng chân chính thì dân-tộc ấy mau phát đạt, dân-tộc nào mà bọn hậu tri hậu dắc đó chiếm một phần ít, lại tự tư tự lợi, không biết nhận lấy trách nhiệm của mình mà chơi nhẩy quanh năm, đắm mê trong vòng vật dục, thì dân-tộc ấy không mong gì ngóc đầu được. Hậu tri hậu dắc đó, không chia hạng nào, không kỳ phái nào, không quan không dân, không già không trẻ, hễ ai tự nhận lấy phần việc của mình đối với xã-hội thì tức khắc làm được ngay. Thông thường thay mà quan hệ thay cái trách-nhiệm của hạng hậu tri hậu dắc! Kia xem các nước văn-minh cận đại, không phải tự tay bọn ấy làm thành hay sao?

Nay thử xem trong nước ta: nói về tiên tri tiên dắc thì nước Pháp ở chung với ta đã hơn nửa thế kỷ rồi, mà những nước tiên tiến bên A-đông như Nhật-bản, Xiêm-la và Trung-hoa cũng treo cái gương tốt kể bên con mắt, không những thế mà nói về hậu tri hậu dắc, ta cũng nhận làm thầy ta được. Ông Ty-lân-Tắc (Spencer) là người Anh mà cái thuyết "vật cạnh thiên trạch", đi khắp trong hoàn cầu. Ông Ca-bách-ô (Copernic) là người Đức mà cái thuyết "địa-dộng" thông hành cả trong thế-giới. Miễn là ta biết nhận cho là lẽ phải mà phát triển lưu hành thì tiên tri tiên dắc của người cũng như của ta. Người xưa nói rằng: "thầy ở trên trời giảng", chính là thế.

Còn hạng vô tri vô dắc thì đầu óc nào cũng không thiếu, nghĩa là họ nói giống nhau về một vấn đề, còn đang chán trên

VĂN-VĂN

LỜI TỎ-TIÊN DẠY CON CHÁU (Tiếp theo)

7. - LIÊM - SI

"Nhân bất khả dĩ vô si", người chẳng liêm chẳng si có ra gì, khố cổ loài khản ước với râu mảy, lông tu ở sẵn từ ngày thơ ấu. Xem nên đến nên ba đoàn lũ bé, nét hồ người còn có vẻ thanh tao, hưởng gì phường tuổi lớn tác cao, trường đơ bản lễ no khát cái, phong lưu xác thị chẳng bao lâu, nào qui nào lạ, nào đầm lên, nào thưa thớt, tuồng nó lệ một vịnh trâm cài nhọc. Cá chậu chim lồng ghê lúc nhúc, hồi làm thầy làm chủ ấy ai? Chai lớn cho một cái dùi, uống công cha mẹ, bà loài ngựa trâu. Các con hồi ngành đầu ngoi lại, cha ông xưa lưng lầy kếm gì ai? Vinh quý gì phận từ với thân bởi lẽu danh giá để làm một no ấm. Nghĩ nông nỗi càng đau đớn lắm, cha ông sao mà con cháu thế này, quên liêm quên si ra gì ngó non sông càng tủi vi giông hủ liệt. Hồi con cháu biết chưa chưa biết, xin giữ gìn danh tiết cho nâng. Gi nên thưa, nên bùm, gi nên dợ, gi nên vắng, gạo bao nà mà gây lưng thời chó chó. Vạc Hân một cần câu, nước lã, đá, Thương và xum có non cái, để dưng dưng, ập bậu làm tôi, trong sạch thế đáng con và đáng cháu. Một cột giữa giông xanh vũ trụ, cho hay, đồn bề hầy còn người. Gắng nghe con cháu ta ơi.

(Còn nữa)

ĐA DỊCH THỊ DỊCH CHƠ ĐỪNG

Mấy lần vẫn thấy một vài bạn đồng nghiệp quốc văn ở trong Nam dịch những nhân danh và địa danh Tàu ra âm Anam rất sai lầm. Năm ngoái vì thế mà báo Đồng-pháp đã đặt chuyện người Tàu đi kiện một nhà báo ở ở Saigon, để điều tra coi thế mà các bạn vẫn chưa chịu. Gần đây thấy một bạn đồng nghiệp chủ Pháp cũng dịch sai như vậy (mấy lần báo chủ Pháp vẫn đăng theo nguyên âm Tàu), thì dự: Quốc dân đảng thì dịch là Quốc minh dân; Hồ hân Dân thì dịch là Hồ hân Minh; Thái nguyên phủ thì dịch là Thái diên phủ; Sơn hải quan thì dịch là Thương hải quan.

Dịch như vậy không những làm cho người ta cười cho, mà lại làm cho độc giả nhầm lẫn. Vậy có lời xin các bạn đồng nghiệp có biết cho chắc đúng thì hãy dịch, đừng đoán chừng mà dịch sai như thế.

Xin lấy nghĩa "quá thất tương quĩ" mà trong các sách các bạn đồng nghiệp người trong đám hậu tri hậu dắc đó, tự xét công việc đã trải qua mà biết cái hư mình, họ chẳng như núi mà chưa trả được một mảy lông, rồi chứa như sông mà chưa chui gì rửa được một giọt nước, nhân nghĩ tới câu ông Tôn-văn nói trên mà rùng mình, nên phở bầy ra đây, mong trước tự sách lấy mình, mà sau cũng trông cho anh em đồng nghiệp tự xét lấy, nghĩa là mình không làm được bậc tiên tri tiên dắc, mà mình lại không chịu đứng vào hạng vô tri vô dắc, thì cái gánh hậu tri hậu dắc, mình không thể đưa ai mà không tự gánh lấy vậy.

Minh-viên

TU-TƯỜNG TIÊN-HÓA CỦA ĐẮC - VẠNH

(Sinh-lên cạnh-tranh) (Tiếp theo)

III. - Ảnh hưởng của tư tưởng Đắc - vanh.

Học-thuyết Đắc-vanh ra đời, ảnh hưởng thực là vĩ đại. Ta có thể chia ra ba loại mà xét: 1) ảnh hưởng về triết học, 2) ảnh hưởng về khoa học, 3) ảnh hưởng về xã hội.

a) Ảnh hưởng về triết học. - Tổng lai triết học Âu châu bị chi phối bởi tôn giáo. Theo giáo Cơ-đốc thì đấng Thượng-đế trong bảy ngày sinh ra vũ-trụ và vạn vật. Cái nguyên thủy của vũ-trụ và vạn vật là Thượng-đế. Bởi thế cái vũ trụ quan và nhân sinh quan của người ta đều có vẻ thần bí cả. Thuyết tiên hóa của Đắc-vanh chống hẳn với cái quan-niệm ấy, phát triển cái luật nhân quả (causalité), bất tư tưởng người ta, phạm đối với một sự vật gì, cũng phải cho là cái kết quả của một nguyên nhân nhất định, chứ không phải là những hiện tượng huyền bí siêu tự nhiên. Nhưng những sự vật trong vũ trụ không phải chỉ quan hệ với nhau vì luật nhân quả mà thôi, lại vì luật tiến hóa nữa, nghĩa là trong vũ trụ cái gì cũng có một mục mà tiến hóa lên, chứ không phải chỉ đứng một nơi như quan niệm của tôn giáo. Các sinh vật cũng theo luật tiến hóa ấy, từ cái tình trạng nguyên thủy mà trải qua bao nhiêu giai đoạn mới đến tình trạng ngày nay. Loài người chẳng qua chỉ là cái giai đoạn cuối cùng trong cuộc tiến hóa của sinh vật, mà thôi.

Cái vũ trụ quan và nhân sinh quan theo học thuyết Đắc-vanh, như thế thì trái hẳn với cái quan niệm thông thường của bọn tôn giáo ngoan cố và bọn triết học cổ điển. Bởi thế nên Đắc-vanh bị những học giả đương thời phản đối kịch liệt, trong tư tưởng giới khi ấy chia ra hai phái, một bên bênh bặc Đắc-vanh, một bên tấn công Đắc-vanh. Nhưng dù bọn ngoan cố cương ngạnh thế nào thì học thuyết Đắc-vanh cũng đã đánh tan mặt những "vị thần linh" mấy mươi đời họ vẫn sùng bực, mà cái quan niệm Thượng-đế tạo vạn vật, và vũ trụ hỗn nhiên, đã bị cái ánh sáng chói lọi chiếu tan rồi. Vì học thuyết Đắc-vanh mà triết học Âu-châu đã rời vòng siêu hình (métaphysique) mà vào vòng thực nghiệm vậy.

b) Ảnh hưởng về khoa học. - Từ thế kỷ 19 về trước, khoa học chỉ là những chân lý vụn vặt có quan hệ ít nhiều với nhau, chứ chưa thành cái hệ thống, từ thế kỷ 19 (các nhà học giả thường gọi là thế kỷ khoa học) về sau thì khoa học mới có kỷ luật chung, tuy rằng mỗi chi phái mỗi khác nhau, mà cũng gốc ở một cái nguyên lý căn bản. Trước kia phương pháp của khoa học chỉ dựa vào quan sát, diễn-dịch và suy-tưởng, từ thế kỷ 19 về sau khoa-học mới chú trọng về thí nghiệm, qui nạp và chứng-thực. Học thuyết Đắc - vanh đối với sự tiến bộ ấy có ảnh hưởng rất to. Nhất là về khoa sinh vật học cái phương pháp tỷ giáo (méthode comparée) của Đắc-vanh đã làm thay đổi trong nhiều bộ phận. Lại có nhiều môn khoa học mới vì ảnh hưởng Đắc-vanh mà xuất hiện, như

Chuyện hay, SỢ BÓNG

Một người họ bình sinh có tính hay nghĩ mà như là sợ ma, không hay đi đêm khi nào. Một bữa, nó đêm thanh trời mát, trăng sáng như ban ngày, anh ta uống một chén rượu, thừa hứng bước ra sân. Nhân trong lúc hơi rượu còn ngà ngà, bước ra khỏi ngõ được vài ba bước, bỗng thấy bóng mình, anh ta hoảng hốt dậm dẫu vội chạy, càng chạy chừng nào, càng thấy cái bóng nó đuổi theo chừng ấy; càng thấy bóng, anh ta lại càng chạy bất có tả hữu. Chợt vấp té một cái, anh ta nằm đó, bất tỉnh nhân sự. Có một ông già đi ngang thấy vậy, kêu anh ta dậy, anh ta ngồi dậy một hồi lâu mới tỉnh. Ông già hỏi:

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

Sử-bình-tử

THƯỜNG THỨC

CÁCH PHÒNG CÁC BỆNH DỊCH SÚC VẬT (Tiếp theo)

Ái phải đi trình báo? Trình ở đâu? - Điều lệ đã nói rằng: xuất cứ ai, hoặc người chữa thuốc cho súc vật, hoặc người trông nom nó, hễ nghĩ là con vật đau bệnh truyền nhiễm thì phải trình báo ngay. Trong từng ấy người, chỉ một người đi báo cũng đủ.

Ở nhà quê phải đi trình lý trưởng, để bẩm ông huyện hoặc phủ để lên Sở - Ông Sở sẽ thông tư cho ông Thú y về khám nghiệm xem bệnh gì, để liệu cơ điều trị. - Trình báo như vậy không mất tiền nông gì cả.

Như muốn cho chóng việc, có thể trình thẳng với ông Sở hoặc với ông Thú y cũng được - Ông Thú y sẽ báo cho ông Sở biết. Tuy vậy cũng phải báo cho các lý dịch hay phủ huyện biết. Ở lò làm thịt thì người làm thịt phải trình ông thú y đến khám.

Khí nào mới đi trình? - Phải đi trình ngay khi bệnh dịch mới phát. Hoặc giả có con vật nào mới nghĩ là đau bệnh truyền nhiễm cũng phải đi trình ngay. Điều ấy quan hệ lắm, anh em nên nhớ lấy, vì rằng có trình ngay mới kịp tìm cách đề phòng cho tuyệt bệnh. Và chẳng, càng trình báo sớm bao nhiêu, cách phòng giữ càng có công hiệu bấy nhiêu.

khóa nhân loại học (anthropologie), khóa nghiên cứu các dân tộc cổ đại, khóa tâm lý học tỷ giáo (psychologie comparée) v. v. Cho đến cả khoa ngôn ngữ học, khoa xã hội học cũng bỏ lối cũ mà theo về một đường mới. Sau hết, khoa thiên chủng học (Eugénique), cũng vì học thuyết tiến hóa của Đắc-vanh mà phát đạt. Vì thuyết tiến hóa mà ai cũng tin rằng loài người do động vật hạ cấp mà tiến hóa lên, tổng tiến đã kinh biến hóa, tương lai cũng tất phải biến hóa, tổng tiến đã tự hạ cấp mà biến lên cao cấp nữa, cái yếu tố của thiên chủng học tức là đặt ra cái phép làm thế nào cho loài người cứ tiến hóa lên, làm thế nào cho đời hạnh, trí tuệ, thể lực, đang mào, đều dần dần biến thành ra tốt.

Vậy thì ảnh hưởng học thuyết Đắc-vanh đã cải tạo cho các khoa học cũ và giúp cho nhiều khoa học mới xuất hiện vậy. (Còn nữa)

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

Ngô-nhân

<https://tieulun.hopto.org>

Các ngài muốn thì chúng tôi sẽ xin gửi không quặng sách về các kiểu máy. Xin các ngài hãy đi thăm gian hàng dân B. số 15. tại Hội chợ Hanoi.

Vô danh công-ty, vốn 3.150.000 quan, tại Hanoi và Haiphong.
Hanoi, số 14 đường Borgnis-Desbordes - Haiphong đường Paul Bert

Anh em phần nhiều là người nhà quê, nghề sao lín vậy, người nào mười đồng tiền lấy ra rồi cho chàng là, chàng mở rương lấy giấy biên, gộp tất lĩnh bổng hơn 250\$00, rồi vào bốp phơ, rồi lên xe ô tô đi Saigon, nào đi ăn nem Thủ Đức, nào xuống hồ thên, nào lên lầu, hết rào. Đến chừng chàng tội hối ra dúi bang gác mua tem gói thơ về nhà, thì chàng mới chàng biết mất hết. Thời thì cũng chịu chờ biết làm sao!! Ở nhà quê mới ra thấy người lấy thì sợ có dám lại gần dân má thứa, mà kiện. Và có người nói: «Thôi, thầy có mất thì thông thả rồi lấy trả cho mất đi dáo, người ta như thế, mà lại nó lấy của mình sao!» Chàng đã ra tay bốc gá, mà khi nào mượn chàng viết cái thơ, thì chàng đánh giá 0\$30. Đây! cậu nói giúp đỡ cùng giấy báo của chàng là thế đó!!

Sang đến xứ này, đáng lẽ chàng phải giữ tiền giả của mình tuy phải thên nó là mặc dầu, mà vẫn có

TÒ CHỨC ĐÌNH CÔNG PHU
XIN ĐỒNG-BẢO TÍN DỤNG

PHẠM-DIỆM

Ở trên là thuật qua sự biến hóa của xã hội. Trong mỗi tiến trình mỗi phương diện mà chuyển di dễ phải kinh qua thời kỳ cực lâu. Trong mỗi tiến trình, gần hoặc xa phát minh cái gì tân kỳ, hoặc phát hiện những cái cơ bản của lý học các vấn minh, nhân đó mà

Cải giai đoạn văn minh khác ấy hiện nay loài người mới bắt đầu nhằm mà bước tới. Nhiều nhà văn minh sự không nhận cái giới tuyến thứ tư ấy, nhưng nếu đọc cái đọc lại hết cả bài này thì sẽ thấy ngay rằng trong xã hội cái gì cũng biến thiên, vô luận về những cái đã phát sinh trong quá khứ hay hiện tại đương phát sinh, đều là biến hóa mau lẹ, chứ không thể tri cứu được; chúng ta nhận đó, không thể không đoán định rằng loài người hiện thời chỉ đang ở vào lúc cái biến của văn minh sự, chính đang lúc tiến hành lên một thời kỳ mới của văn minh, cái thời kỳ mới ấy không đồng như thời đại văn minh, cũng như thời đại văn minh không đồng như thời đại dĩ ngã này. Về thực tiễn dịch

Lão nay đã thấy một vài tờ báo nói đến sự ăn 1 Phái làm 1 sự ăn là có quan hệ mật thiết cho người ta. Ai cũng biết rằng có ăn mới được. Người nước ta miễn là người có vật vetch 5, 3 chữ bán, là biết nói câu: « Dân dĩ thực vi thiên » nghĩa là dân lấy sự ăn làm to hơn hết. Huống chi gặp lúc vẫn đã dân sinh đương chiêm cái dịp vị rất lớn trong hoàn cầu, thì những người nói chuyện ăn có phải là người chỉ ham nói chuyện thiên căn đầu. Song trong nghị luận thường có ngai chi chủ viện thiên việc, cũng những câu nói nhất thiết mà nói cho sướng, nhờ không kịp xét đến ý nghĩa của câu ấy là chủ - vị chi thiên, thành ra độc giả có thể

Cầm nhà đất
Cầm đồn điền
Làm nhà
Tàu nhà tàu đồn điền

HANOI — Hội Sở Bản Hội 89 phố Francis Garnier
TOURANE — Maitre PHAN-CAO-ĐOÀN,
Luc-Sự kiêm Quản-Lý Văn Khố tại Tòa Án

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM
 GIÁ PHÉU, NGƯỜI CHỦ PHÉU ĐƯỢC LÃNH LÀ
Một ngàn đồng

không hiểu hành được cái tình ý của người nói. Nay tôi xin lấy ý kiến riêng mà cắt nghĩa chữ ăn theo cái phương diện khác nhau như thế này:

1. Ăn đồ mà sống. Chữ ăn đó

BẢN Những sách, truyện giấy bết. Các thứ đồ da như là : giấy, tây giấy ta, cương ngựa, yên ngựa, v. v. da, cặp sách, giấy lưng văn văn Các thứ lập học như là : chày, trống học pháp Việt-nam như là : loa, thanh, mũ, bát, túi, tờ lụa, thẻ lịnh, hàng...

Đội lý: sách của Quan-hải thông-thư, sách
Nguyên-công-Trừ của Ông Lê-Thước, sách
của Cụ Cử Lươngôn Như, sách của Nam-
Hoa-thư-Quin-Nam-dinh, sách của Nguyễn-
Kính-công-ty Hải-phòng.

Nay cáo bạch
CÁT-THÀNH
N° 40 Rue Chanvre du Hanol
JOSEPH

Tại Tourane có hiệu sơn
mới mở bán :
Sơn tây, giầu, vernis, thuốc
quét nước với mùi và các đồ phụ
tùng về hàng sơn.

NGUYỄN-MẠCH
Dương Độ Hữu Vĩ — TOURANE

N° 46 Boulevard Tổng-Độc-Phương, Téléphone 19 CHOLON. — Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thượng-Hải huyết trung bìu hiệu con Bướm.

Thứ thuốc này đã có thầy thuốc thí-nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi phải uống huyết trung bửu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông quý bà nên mua mà dùng, còn một chứng rất hay như ham dâm-dục thái quá thì tạng thận đã kém suy thì phần người lạnh uống thuốc huyết trung bửu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay dường nào. Còn những người vú sữa không tốt uống thuốc này dôi về sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa tại khí huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích thường cho nó uống càng tốt, những người đàn bà dương kinh không đúng hoặc trễ hoặc sớm uống thường có sức mạnh sau dương kinh đúng tháng, những người học sanh phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết hơi kém sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm trưa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muỗng ăn súp, vậy khuấy nước ấm ăn mà uống.

Mỗi vé lớn giá là 2500, mỗi vé nhỏ 1520. — ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán.

Là một thứ thuốc trị các chứng sốt rét rất thần hiệu
 Hiệu thuốc PHAM - DOAN - ĐIỂM ở TOURANE được độc quyền trữ và bán tại ĐÔNG - DƯƠNG

<https://doi.org/10.1016/j.jmb.2019.05.005>